

ZÁPIS

z porady profesionálních knihoven okresu Zlín konané online dne 10. 3. 2021

Přítomni: J. Surovcová, J. Kapustová, S. Ondrášová, J. Sojová, Mgr. R. Jarková, K. Sobotíková, Dis., J. Vávrová, Mgr. G. Klabačková, T. Heinzová, Mgr. P. Nášel, Mgr. B. Krejčířková
Ing. J. Kaňka, Ing. J. Tomancová, Mgr. Zuzana Zendulková, Bc. V. Adámková

Ing. J. Kaňka:

- Zahájení porady, zhodnocení situace ohledně pandemie a výzva, aby knihovny popsaly, jakým způsobem v současné době poskytují služby, nákup ochranných prostředků apod.

Bc. Věra Adámková:

- Situace je skutečně složitá, neustále je potřeba sledovat vývoj a s tím související nařízení a následná opatření. Bylo vyjádřeno uznání za to, jakým způsobem se s tím vším už rok knihovny potýkají. Důraz na využívání elektronických zdrojů. Další knihovny začaly půjčovat e-knihy.

Ing. Jana Tomancová:

Informace z jednání SKIP:

- Možnost podávat malé projekty SKIP. Částka letos zvýšena na 5.000 Kč, lze čerpat i na on-line akce. Příjem žádostí do 7. 5. 2021. Více informací na webu a v prezentaci www.knihkm.cz/skip-velka-morava/aktivity.html
V případě organizování on-line akce se lze obrátit o radu na KKFBZ (např. Mgr. Z. Zendulková)
- Noc s Andersenem – termín pohyblivý podle situace, od 25. 6. až do 8. 10. 2021.
- Čtenář roku – letos vyhlášena i alternativa e-čtenář roku, hlavním kritériem hodnocení bude celkový počet vypůjčených e-knih za rok 2020.
- Knížka pro prvňáčka – zapojeno asi 450 knihoven, distribuce knih proběhne v druhé polovině května.
- Vyšla příručka **Knihovna v obci**, je určena pro starosty a zastupitele. V současné době probíhá distribuce těchto příruček z NK do jednotlivých obcí. Příručka je v elektronické podobě – doporučení seznámit se s jejím obsahem pro případná jednání.
<https://ipk.nkp.cz/statistika-pruzkumy-dokumenty/informacni-materialy-a-dokumenty/knihovna-v-obci-prirucka-pro-starosty-a-zastupitele>
- NK pracuje na příručce pro začínající ředitele a vedoucí knihoven, bude mít cca 200 stran, obsahovat bude mimo jiné i legislativní a ekonomické informace.
- Připomínka služby NDK – DNNT, od února došlo k rozšíření těchto služeb, celkem bude zpřístupněno 150 000 svazků. Pro využití je nutné uzavřít smlouvu s NK.
J. Kaňka – způsob přihlašování pro uživatele je komfortnější přes portál Knihovny.cz a s tím souvisejícího edu.ID, ale existuje i druhý způsob (tzv. propojené identity) pro knihovny mimo CPK.
- Jsou organizovány dvoudenní online stáže pro starosty s názvem **Knihovna v obci**. Je velký zájem, doporučeno zejména pro starosty, kteří chtějí zlepšit služby knihoven, rekonstruovat knihovnu apod. Více informací – www.portalzastupitele.cz

- Operační program J. A. Komenský – projekt MŠMT, měl by se týkat knihoven jako dalších center pro vzdělávání. Budou se moci zapojit všechny knihovny a zaměřený bude na neformální vzdělávací akce v knihovnách. Více informací bude postupně upřesněno, bude se týkat vzdělávání veřejnosti i knihovníků.
- Průzkum ohledně výstavby a rekonstrukce knihoven, odpovědělo 168 knihoven a většina chce žádat i finanční podporu z EU. Nový program je určen mimo jiné na podporu profesionálních knihoven (vybavení i rekonstrukci).
- Vyhodnocení standardů knihoven, nově bude sledováno i vzdělávání. Od roku 2022 bude doplněno do statistického výkazu KULT, navrhováno je procentní vyjádření plnění standardu vzdělávání. Je hodně možností vzdělávání on-line formou.
- Ocenění knihoven ZK a Knihovna roku – proběhne za stejných podmínek jak v roce 2020, nominace lze podávat do 21. 5. 2021. ZK zveřejní výzvu na svém webu 31. 3. 2021. Soutěž Vesnice roku neproběhne, ale je nutno nominovat knihovnu do celostátní soutěže Knihovna roku. Měla by to být knihovna vesnického typu.
- Jak sledovat statistiku online záznamů a streamů – viz příručka v příloze zápisu.
- Výzva k zasílání námětů na změnu programů VISK a Knihovna 21. století
- Malý tvořivec – pracovní listy pro děti v knihovnách. Na webu lze stáhnout i předchozí čísla.
- www.skipcr.cz/odborne-organy/klub-tvorivych-knihovniku/maly-tvorivec
- **Výzkum spokojenosti v knihovnách** – poděkování za spolupráci, je problém s uzavřením knihoven, prozatím je anketa prodloužena do poloviny roku, dále se uvidí dle aktuální pandemické situace.
Mgr. R. Jarková – návrh, aby se prodloužil termín ankety až do podzimních měsíců kvůli uzavření knihoven.
V. Adámková – zkusit dávat vytištěné anketní lístky domů k nachystaným knihám, připomenout i na webu a fb. S dalším prodloužením vyčkáme dle vývoje situace.
- Prosba o zaslání **zajímavých akcí a fotografií do ročenky Knihovny Zlínského kraje**. (fotografie z akcí i zajímavých interiérů).

Mgr. Zuzana Zendulková:

- Představení vzdělávacích kurzů na I. pololetí – viz příloha zápisu. Většinou jsou připravovány tak, aby se mohly konat buď klasicky v KKFBZ nebo online formou v závislosti na situaci.

Pro zájemce připomínka webových stránek <https://skipcr.cz/akce-a-projekty/knihovnicke-akce/>, kde se nachází přehled vzdělávacích akcí, které pořádají knihovny v ČR (jsou tam většinou v předstihu než třeba v konferenci Knihovna).

Bc. V. Adámková:

- Dubnový **Seminář pro starosty a knihovníky okresu Zlín** – je zájem ze strany starostů i knihovníků navzdory tomu, že pravděpodobně proběhne on-line formou. Přihlášeno je už téměř 30 účastníků. Výzva, aby se zapojilo co nejvíce knihovníků a starostů, prosba o podporu při propagaci akce v jednotlivých regionech.
- Poděkování všem za včas zaslání statistické výkazy, až na malé nepřesnosti bylo vše v pořádku. Trošku jsme se potýkali se zmatky ohledně počtu obyvatel v obcích, seznamy

na webu MV byly, jak jsme zjistili, dodatečně upravovány a aktuální přehled o počtu cizinců nebyl k dispozici vůbec, vycházelo se z údajů za předchozí rok.

- Tradiční shrnutí **výsledků statistiky** – viz prezentace a zpracovaný přehled v příloze zápisu. Navzdory špatné situaci minulý rok bylo pochopitelně nutné statistiku vypracovat. Objevili se i obavy, jestli nebude kontraproduktivní dávat starostům statistické výkazy podepisovat – slabé výsledky mohou vést ke snižování financí, popřípadě personálního obsazení apod. I přes opakované uzavření a omezenému provozu je vidět, že lidé o služby knihoven mají zájem.
- Nově zařazeno porovnání, kolik knihoven má připojení na WiFi a kolik poskytuje kopírovací služby. Je to další cesta, jak dostat uživatele do knihoven. Hodně knihoven nabízí obalování knih, a těch „podpůrných“ činností je ještě daleko víc.
- Neprofesionální knihovny – návštěvy webů se zvyšují, je to zásluha střediskových knihoven, protože jim většinou weby spravují. Hodně knihoven má nové weby a i to může mít vliv na jejich návštěvnost kromě již zmíněných aspektů hledání informací o provozu knihoven.
- **Fakturace RF** – dodržovat jednu čtvrtinu rozpočtu (míň nevádí) kvůli problémům s financováním. Pozor na vykazování vykonaných služeb pro jednotlivé obce až po datu zápisu smlouvy do registru smluv – všichni obdrželi informaci o termínu zápisu.
- **Výměnné soubory** – paní Kurečková oslovila MěK ohledně posunutí termínu rozvozu VS pro ty knihovny, kterých se to týká. Pamatujte prosím na to a informujte ji, pokud budete mít soubor sesbíraný, aby cirkulace mohla proběhnout po rozvolnění co nejdříve.
Obecní knihovny – jarní VS letos neproběhne, soubory zůstávají v knihovnách do příštího roku.
- **Vyřazování knih z VF** – jedná se o multiplikáty, knihy jsou většinou ve výborném stavu. Nabídku budeme posílat, je dobré zvážit zejména pro obecní knihovny výběr těchto knih – budeme posílat upozornění, že knihy už prošly procesem vyřazování a bude možné si vybírat.

Ing. Kaňka – dotaz, jestli jednotlivé knihovny přistoupily k prodlužování registrace čtenářů o dobu, kdy byly knihovny uzavřené. Nese to s sebou i problém s platbou poplatků, pokud knihovna nemá možnost on-line plateb.

Informace z městských knihoven a jejich středisek – činnost v době uzavření nebo omezeného provozu knihoven

Napajedla – S. Ondrášová

- Od tohoto roku zvýšení poplatků v knihovně
- Většinou telefonické objednávky, vychystávání zabírá hodně času, ale chodí stejně míň lidí než v běžném režimu.
- Proběhl nákup knih pro MěK
- Úprava dětského koutku v MěK, výzdoba dekorativní malbou od Jana Svitáka
- Středisko – všechny knihovny nakupují knihy, zpracovává se. Přetrvává problém s AKS ve Lhotě. Nadále se prodlužuje doba rekonstrukce prostor v knihovně Spytihněv.

Fryšták – Mgr. P. Nášel

- Personální problémy v MěK kvůli pracovní neschopnosti. Otevřeno jen 2 dny v týdnu, vrácené knihy jdou do karantény.

- Měk má zkrácenou částku na nákup knih o 10%
- Středisko – příprava rozšíření prostor knihovny ve Vlčkové.
- Obecní knihovny nakupují, probíhá zpracování knih.

Valašské Klobouky – J. Vávrová

- V minulém roce krácena částka na nákup knih o cca 80.000 Kč.
- MěK spadá pod Kulturní středisko, je na něm závislá i po ekonomické stránce. Prozatím příslib zachování financí, rozhodující bude celkový vývoj situace.
- Od 2/2021 odešla jedna kolegyně na rodičovskou dovolenou, zatím bez náhrady.
- Výdejové okýnko – velký zájem ze strany uživatelů, část čtenářů už využívá on-line objednávky přes AKS.
- Probíhá revize KF v MěK, chybí ještě zrevidovat cca 2000 svazků.
- Rozbíhá se virtuální U3V.

Slavičín – Mgr. G. Klabačková

- Probíhá bezkontaktní výdej knih ve vstupních prostorách knihovny.
- Dokončování revize skladu, probíhá zápis nových knih.
- V přízemí budovy se připravuje nový prostor pro knihovnu, tzv. seniorská knihovnička – snazší přístup, výběr vhodné literatury, možnost pořádat kurzy PC gramotnosti apod. – v rámci projektu *Slavičín přátelský k seniorům*.
- Spolupráce na projektu *Uklid' kousek svého města a bav se*.
- Probíhá výtvarná a fotografická soutěž *Můj život v čase bezčasu*.
- Dotazník spokojenosti probíhá i papírovou formou, přidán dotaz na pořádání on-line akcí – o tuto formu spíše není zájem.

Vizovice – Mgr. B. Krejčířková:

- Půjčování 2x týdně, menší zájem uživatelů.
- Probíhá revize a vyřazování KF, dolňují se stavěcí znaky do katalogu.
- Testování na Covid i ochranné prostředky poskytuje město Vizovice.
- Obecní knihovny většinou půjčují, ale knihovna v Jasenné je z rozhodnutí OÚ uzavřena.
- Knihovna v Lutoníně začala půjčovat přes AKS.
- Rozpočet bez krácení, probíhá nákup knih pro MěK.

Otrokovice – Mgr. R. Jarková

- Knihovna funguje v omezených hodinách, je dohodnuto střídání pracovníků, pobočka Baťov z rozhodnutí MěÚ dočasně uzavřena.
- Zprovozněny nové webové stránky knihovny, probíhá nákup knih pro MěK.
- Ochranné prostředky poskytuje město, proběhne i testování na Covid.
- Zápis knih pro Mysločovice, vyřazování KF v Tlumačově.

Luhačovice – T. Heinzová

- Otevřeno každý den kromě středy, velký zájem ze strany uživatelů.
- Provoz zajišťují jen dvě knihovnice, zrušeno 1 pracovní místo až do odvolání. Zkrácený rozpočet na nákup knih, na investice nejsou žádné finance.
- Testování zaměstnanců probíhá v rámci města, dodávány i ochranné prostředky.
- Připravuje se platební terminál na on-line platby do knihovny.

- Zahájena virtuální U3V, probíhá vyřazování knih z MěK.
- Středisko – probíhá nákup a zápis knih, všechny knihovny půjčují kromě dočasně uzavřené knihovny z důvodu nemoci v Pozlovicích.

Ing. Jan Kaňka – doporučení umožnit také online platby a platby kartou, např. prostřednictvím služby GoPay.com (kromě online plateb nabízejí i kartové platební terminály, mají ucelenou nabídku služeb s různými obchodními modely). Společnost Global Payments, kterou pro platební terminály využívá KKFBZ, spustila pilotní program pro platby kartou prostřednictvím aplikace v mobilním telefonu, tedy bez nutnosti pro knihovnu mít koupený či pronajatý platební terminál (zkouší se i v KKFBZ). Online platby ze čtenářského konta jsou podmíněny funkcionalitou knihovního systému (Verbis / Portaro to umí a mělo by nabízet všem knihovnám bezplatně – vyvinuli to s podporou VISK 8B). Platby kartou v knihovně mohou probíhat i zcela bez vazby na knihovní systém, tak jako v mnoha obchodech – placenou částku zadá do terminálu obsluha manuálně, platba proběhne a do knihovního systému se poznačí, že bylo placeno kartou.

Brumov-Bylnice – J. Surovcová

- Knihovna už má od minulého týdne k dispozici platební terminál v rámci Kulturního střediska města Brumov.
 - Funguje výdejní okýnko v MěK a i na pobočce v Sidonii, z obecních knihoven půjčuje Návojná. Proběhla revize KF v Nedašově.
 - V minulém roce rozpočet krácen, na tento rok zatím zůstaly finance na nákup knih, ostatní je závislé na kulturním středisku.
 - Rozběhla se virtuální U3V, pro zájemce jsou následně vytištěny a doručeny texty přednášek.
 - Dotaz ohledně nákupu periodik do knihovny – tlak ze strany vedení KS, aby byl zrušen nákup denního tisku a omezen nákup i ostatních periodik.
- V. Adámková – žádné nařízení ani zákon neukládá povinnost nakupovat periodika do knihovny.
- J. Tomancová – za odd. metodiky KKFBZ zkusíme podpořit, V. Adámková vytvoří ze statistiky přehled o nákupu periodik za profesionální knihovny.

Štítná nad Vláří – J. Sojová

- Půjčování ve vstupních prostorách knihovny bezkontaktně, po dohodě s OÚ dvakrát týdně.
- Ze střediska půjčuje Jestřabí formou donášky, Šanov a Rokytnice nepůjčuje.
- Aktualizace KF ve Štítné.
- Příprava obecního zpravodaje a práce na kronice obce.
- Bude revize KF v Rokytnici – problém s personální pomocí.

Jižní Svahy – K. Sobotíková, DiS.

- Po roce rekonstrukce prostor knihovny otevřeno alespoň výdejové okno.
- Letos jsou naplánovány 4 revize v obecních knihovnách, proběhnou asi až v létě.
- Knihovny nakupují, probíhá zápis.
- Velký Ořechov se bude stěhovat do nových prostor, proto teď probíhá vyřazování a aktualizace KF.

Slušovice – J. Kapustová

- od 2. 2. bezkontaktní výpůjčky. Objednání přes on-line katalog, e-mailem, telefonicky. Pro vrácené knihy připraveny boxy, knihy zůstávají v karanténě.
- Přebaleno téměř 3000 knih.
- Nákup i vyřazování knih pro MĚK, připravuje se prodej vyřazených knih.
- Z obecních knihoven má výdejní okno Dešná, Hrobice, Neubuz.
- Na konci roku byly vytvořeny nové webové stránky pro 4 obecní knihovny. Dlouze konzultováno s paní Skůpovou z Webovky.cz, budou ještě probíhat dodatečné úpravy webů.

Diskuze:

J. Tomancová – představení brožury *Tvorba a správa webových stránek malých knihoven ve Zlínském kraji*, v tištěné podobě je připravena k odběru v KKFBZ, je dostupná i on-line.

https://www.kfbz.cz/sites/default/files/souboryredakce/webove_stranky_malych_knihoven_-_metodicka_prirucka_0.pdf

J. Kaňka – při půjčování formou výdejového okýnka se v knihovnách často využívá jen mailová a telefonická komunikace, doporučené více zapojit online objednávky prostřednictvím AKS – zrychlení a zjednodušení komunikace.

Důležité termíny:

10. 4. 2021 – zaslání podkladů pro fakturaci RF za I. čtvrtletí 2021.

21. 4. 2021 – Seminář pro starosty a knihovníky okresu Zlín.

9. 6. 2021 – Porada profesionálních knihoven.

Přílohy zápisu:

1. Statistika 2020 – prezentace
2. Statistika 2020 – porovnání výsledků, komentář k výkazu NIPOS
3. Komentář k činnosti RF za rok 2020
4. Nabídka vzdělávacích programů KKFBZ
5. Prezentace J. Tomancová
6. Příručka Jak sledovat statistiku online záznamů a streamů

Zapsala V. Adámková